

گزارش وقوع لوکوز در یک قطعه طاووس قهوه ای و یک قطعه قوی سیاه به روش هیستوپاتولوژی

عبدالرضا نبی نژاد^۱، محد حسن حبل الوری^۲، حسین نورانی^۳

۱- عضو هیئت علمی تحقیقات دامپزشکی استان اصفهان، شهرک امیرحمزه

۲- عضو هیئت علمی موسسه رازی

۳- عضو هیئت علمی دانشکده دامپزشکی شهرکرد

خلاصه:

در گزارش حاضر به دو مورد بیماری نئوپلاستیک مربوط به غیر ماکیان در باغ پرندگان اصفهان اشاره دارد، اولین گزارش مربوط به یک قطعه طاووس نر قهوه ای با بیش از ۳ سال سن و بلوغ کامل است که با علائم اسهال و کم خوراکی و در نهایت بی اشتهاپی و عدم پاسخ به درمانهای کمکی تلف شد، در بررسی کالبد گشایی توده گوشتی و توموری در کبد، طحال و پیش معده پرنده مشاهده شد و بورس فابرسیوس نیز مقداری متورم و گوشتی بود و با توجه به نوع ضایعه برای تایید هیستوپاتولوژیک، نمونه گیری انجام و سپس در داخل فرمالین ۱۰٪ به آزمایشگاه ارسال شد، دومین مورد که به فاصله زمانی ۱۰ ماه از اولین مورد اتفاق افتاد مربوط به یک قطعه قوی سیاه ماده، با سن بیش از ۵ سال و آماده برای تخمگذاری بود، این پرنده نیز در ابتدا گوشه گیر و بی اشتها همراه با اسهال و در نهایت عدم پاسخ به درمان کمکی تلف شد، در معاینه کالبد گشایی ضایعات واضح و مشخص با بزرگ شدگی شدید کبد مشهود بود، همچنین بافت طحال سفید مایل به خاکستری و توموری بود و سایر ارگانها درگیری نداشت، از این پرنده نیز از بافتهای درگیر نمونه گیری و در فرمالین ۱۰٪ به آزمایشگاه هیستوپاتولوژی ارسال شد. در هر دو مورد ضایعات شدید پرولیفراتیو تک هسته ای از نوع تراکم لنفوسیت‌های بالغ مشاهده گردید و در رنگ آمیزی پیرونیوفیلیک نیز نتیجه مثبت بود.

واژه های کلیدی: لوکوز، طاووس قهوه ای، قوی سیاه، هیستوپاتولوژی

مقدمه:

نخستین بار گزارش لکوز لنفوئیدی به رولوف در سال ۱۸۶۸ بر میگردد، اما تا سال ۱۹۶۲ با مارک غیر قابل تمایز بود، یکی از بیماریهای نئوپلاستیک پرندگان که طیف وسیعی از پرندگان را درگیر میکند بیماری گروه لوکوزساز کوما است، که عامل آن نیز یک نوع رتروویروس است البته زیر گروه A و B و ندرتا C و D بیشتر در ماکیان و ویروسهای زیر گروه H, G, F و I در دیگر گونه ها ایجاد لوکوز می کند رایجترین شکل آن لوکوز لنفوئید بوده که با شروع تدریجی، تلفات کم و مداوم، سرطان بافتهای لنفوئیدی با متاستاز به اندامهای دیگر مانند کبد، پیپش معده، کلیه، ریه و گنادها همراه است. این بیماری عمدتاً در پرندگان مولد که دارای بلوغ جنسی کامل هستند دیده میشود، علاوه بر انتقال عمودی که مهمترین راه است، انتقال لترال و افقی نیز در این بیماری سبب انتشار آن میگردد. گروه لکوز/سارکوما پرندگان یک بیماری نئوپلاستیک ماکیان و پرندگان بالغ و نیمه بالغ است. رایج ترین آنه لکوز لنفوئید ی است که با شروع تدریجی در گله تلفات مداوم و کم و سرطان بورس فابرسیوس همراه با متاستاز به بسیاری از اندامها دونی دیگر مانند کبد، طحال، کلیه مشخص میگردد. لکوز لنفوئید در ماکیان ۱۶ هفته یا مسن تر بسیار رایجتر است و بیشتر در تیپ گوشتی بیشتر رخ میدهد. اگر چه بیماری لوکوز در ماکیان بهتر خودنمایی داشته و از نظر تحقیقاتی مد نظر واقع شده است ولی به لحاظ ماهیت این ویروس و انتشار فراوان آن بسیاری از دیگر پرندگان نیز در عرض این بیماری بوده و حساس هستند. از این گروه بیماریها میتوان به رتیکولو اندوتلیوز بوقلمون نیز اشاره نمود.

مواد و روش کار:

در گزارش حاضر به دو مورد بیماری نئوپلاستیک مربوط به غیر ماکیان در باغ پرندگان اصفهان اشاره دارد، اولین گزارش مربوط به یک قطعه طاووس نر قهوه ای با بیش از ۳ سال سن و بلوغ کامل است که با علائم اسهال و کم خوراکی و در نهایت بی اشتهايي و عدم پاسخ به درمانهای کمکی تلف شد، در بررسی کالبد گشایی توده گوشتی و توموری در کبد، طحال و پیش معده پرنده مشاهده شد، بورس فابریسیوس نیز مقداری متورم و گوشتی بود و با توجه به نوع ضایعه برای تایید هیستوپاتولوژیک، نمونه گیری انجام و سپس در داخل فرمالین ۱۰٪ به آزمایشگاه ارسال شد، دومین مورد که به فاصله زمانی ۱۰ ماه از اولین مورد اتفاق افتاد مربوط به یک قطعه قوی سیاه ماده، با سن بیش از ۵ سال و آماده برای تخمگذاری بود، این پرنده نیز در ابتدا گوشه گیر و بی اشتها همراه با اسهال و در نهایت عدم پاسخ به درمان کمکی تلف شد.

نتیجه و بحث:

در معاینه کالبد گشایی ضایعات واضح و مشخص با بزرگ شدگی شدید کبد مشهود بود، همچنین بافت طحال سفید مایل به خاکستری و توموری بود و سایر ارگانها درگیری نداشت، از این پرنده نیز از بافتهای درگیر نمونه گیری و در فرمالین ۱۰٪ به آزمایشگاه هیستوپاتولوژی ارسال شد. در هر دو مورد ضایعات شدید پرولیفراتیو تک هسته ای از نوع تراکم لنفوسیتهای بالغ مشاهده گردید و در رنگ آمیزی پیرونیوفیلیک نیز نتیجه مثبت بود.

منابع:

- 1-Bermudez A. J., Bou, iann M., Halvorson D.A., (2004), Avian disease manual (5th ed.) Charlton B.R. publisher, pp:34-45.
- 2-Saif Y.M Calnek, B.W., and Witter, R. L. (2004), 11th ed.. Iowa state University press-Ames. Pp:420-465.

Occurrence of Lymphoid leucosis in a Peacock and Swan.

Nabinejad, A. Hablolvarid, M.H. Nourani, H.

Abstract:

Current study goes to two cases of neoclassic occurrences in the wild birds, First one refer to a brown peacock aged 3 years fully matured, clinically were dehydrated, anorexic and finally no positive response to treatments. In autopsy finding some flashy nodules in the liver, spleen, provent and burs of fabricous were visisble. Second cases were a mature black Swan aged 5 years with the same clinical signs. In necropsy findings sever enlargement of liver and some grayish nodules in the spleen were seen. In histopathology some sections from liver and spleen prepared and sever mononuclear proliferation and lymphocyte concentration oriented. In pyroninophilic staining the results were positive, so based on the results and staining Lymphoid Leucosis were confirmed.

Key word: Swan, Peacock, Leucosis